

Sygn. akt VII U 856/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesława Szulczewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Wronkowska

po rozpoznaniu w dniu 3 listopada 2015 r. w Gdańsku

sprawy W. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury (datę wypłaty)

na skutek odwołania W. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 20 marca 2015 r. nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VII U 856/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 marca 2015 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. ustalił ponownie wysokość emerytury i podjął jej wypłatę ubezpieczonej W. G. od dnia 01 marca 2015 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Odwołanie z dnia 03 kwietnia 2015 r. od powyższej decyzji wniosła ubezpieczona żądając jej uchylenia w części dotyczącej podjęcia wypłaty emerytury od dnia 01 marca 2015 r. Jednocześnie ubezpieczona wniosła o przyznanie świadczenia i podjęcie wypłaty emerytury od dnia 01 grudnia 2014 r. W uzasadnieniu odwołania wskazała, iż naczelną zasadą wynikającą z art. 100 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z dnia 17 grudnia 1998 r. (Dz.U.2015.748 j.t. ze zm.) jest nabycie prawa do emerytury ex lege, z chwilą ziszczenia się niezbędnych przesłanek, nie zaś z mocy decyzji organu rentowego, która nie ma charakteru konstytutywnego a deklaratoryjny. Według skarżącej wypłata przyznanych świadczeń przysługuje od dnia powstania prawa do emerytury, choć nie wcześniej niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek o przyznanie świadczenia. Zdaniem ubezpieczonej jeśli w dniu złożenia wniosku o emeryturę ubezpieczony nie rozwiązał stosunku pracy, organ rentowy winien wezwać zainteresowanego do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 14 dni w trybie § 4 ust.4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11 października 2011 r. do złożenia dokumentu w postaci świadectwa pracy jako niezbędnego do rozpoznania wniosku o emeryturę.

W odpowiedzi z dnia 28 kwietnia 2015 r. na odwołanie ubezpieczonej pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona W. G., urodzona w dniu (...) złożyła wniosek o emeryturę dnia 20 listopada 2014 r.

Decyzją z dnia 11 grudnia 2014 r. pozwany organ rentowy przyznał zaliczkę na poczet emerytury od 02 listopada 2014 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, jednocześnie na podstawie art. 103 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS wypłatę emerytury zawiesił z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawczynię. Ubezpieczona została poinformowana, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 20 stycznia 2015 r. po zakończeniu postępowania wyjaśniającego z płatnikiem składek w sprawie nieprawidłowości na koncie ubezpieczonej, organ przyznał zaliczkę na poczet emerytury od 02 listopada 2014 r., z uwagi na brak świadectwa pracy wypłatę emerytury zawieszono. Ubezpieczona ponownie została poinformowana, iż w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

W dniu 09 marca 2015 r. ubezpieczona złożyła do pozwanego świadectwo pracy z dnia 30 grudnia 2014 r., z którego wynika, iż jej stosunek pracy z Wojewódzką Przychodnią (...) – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – G. ustał 29 grudnia 2014 r. Jednocześnie wnioskodawczyni wniosła o podjęcie wypłaty emerytury i o wypłacenie wyrównania od 01 grudnia 2014 r, ponieważ od 30 grudnia 2014 r. nie pracuje.

Decyzją z dnia 20 marca 2015r. pozwany organ rentowy organ rentowy podjął wypłatę emerytury od dnia 01 marca 2015 r. tj od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

(dowód: wniosek o emeryturę z dnia 20 listopada 2014 r. k.1-4 akt rentowych, decyzja pozwanego dnia 11 listopada 2014 r. – k. 18 akt rentowych, decyzja pozwanego z 20 stycznia 2015 r. k 35 akt rentowych, decyzja pozwanego z 20 marca 2015 r. k.40-41 akt rentowych świadectwo pracy z dnia 30 grudnia 2014 r. k 38 akt rentowych, pismo wnioskodawczyni z dnia 09 marca 2015 r. k. 37 akt rentowych)

Wnioskodawczyni wniosła odwołanie z dnia 03 kwietnia 2015 r. od decyzji z dnia 20 marca 2015 r.

(dowód: odwołanie ubezpieczonej z dnia 03 kwietnia 2015 r. – k. 2-4 akt sprawy)

Do ustalenia wysokości świadczenia uwzględniono skarżącej 34 lata 9 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych oraz 6 lat 2 miesiące 16 dni okresów nieskładkowych. Emerytura obliczona w myśl art. 53 ustawy wyniosła kwotę 3169,91 zł, zaś emerytura ustalona zgodnie z art. 183 ustawy wyniosła kwotę 2224,91 zł. Równocześnie pouczone wnioskodawczynię, zgodnie z art. 129 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, iż świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

(dowód: decyzja pozwanego z dnia 20 marca 2015 r – k 40-41 akt rentowych)

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS .

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej W. G. od decyzji pozwanego jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny niniejszej sprawy jest bezsporny. Spór w sprawie sprowadzał się w do oceny prawnej rozstrzygnięcia, którym pozwany odmówił ubezpieczonej wypłaty emerytury za okres pomiędzy faktycznym rozwiązaniem stosunku pracy a przedłożeniem świadectwa pracy w organie rentowym.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Jak wskazuje judykatura, mimo, że nie budzi wątpliwości stanowisko, że prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego powstaje z urzędu, a decyzja organu rentowego ma charakter deklaratoryjny, samo spełnienie się przesłanek warunkujących prawo do świadczenia in abstracto nie stanowi podstawy do wypłaty świadczenia. Podstawę taką stanowi wniosek o przyznanie, a następnie wypłacenie świadczenia, tak więc niewątpliwie ustawodawca przypisał decydującą rolę woli uprawnionego, który nawet jeżeli spełnia przesłanki nabycia prawa do świadczenia nie musi z niego korzystać. Konsekwencją tego jest to, że dopiero złożenie wniosku o świadczenie powoduje obowiązek jego wypłaty, a ustawodawca nie przewidział możliwości wyrównywania świadczenia osobom, które wystąpiły z wnioskiem o nie później niż nabyły do niego prawo, jeżeli zwłoka spowodowana została brakiem staranności w prowadzeniu własnych spraw (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 r., II UK 146/11; podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 26 czerwca 2013 r., III AUa 1748/12).

Czym innym jest data nabycia prawa do świadczenia, a czym innym data podjęcia jego wypłaty. Reguła powyższa wyklucza możliwość wstecznego wypłacania świadczeń, tj. za okres po nabyciu prawa, a przed złożeniem wniosku, co uzasadnia się zapobieganiem powstawaniu zjawiska kapitalizacji świadczeń. Prawo do świadczenia może być realizowane dopiero po zgłoszeniu do właściwego organu rentowego wniosku o przyznanie prawa. Inicjatywa należy zawsze do ubezpieczonego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 lutego 2013 r., III AUa 1088/12). O nabyciu prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego stanowi art. 100 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przewidujący powstanie prawa do świadczeń z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, natomiast o wypłacie - art. 129 ust. 1 ustawy, nakazujący wypłacanie świadczenia od dnia powstania prawa, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Wynika stąd, że istnienie prawa do świadczeń, wiążące się ze spełnieniem warunków nabycia tego prawa nie można utożsamiać z przyznaniem świadczenia.

W myśl zaś art. 103a ustawy prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawczyni nie przedstawiła obiektywnie żadnego dowodu, z którego wynikać by mogło, iż pozwany organ niezasadnie dopiero od miesiąca marca 2015 r. (a nie – jak żąda skarżąca – od grudnia 2014r.) podjął wypłatę świadczenia emerytalnego na jej rzecz.

Co więcej, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy – w szczególności zawartość akt rentowych wnioskodawczyni – jednoznacznie i w sposób nie budzący wątpliwości wskazuje na to, iż decyzja pozwanego była w całej rozciągłości trafna i prawidłowa.

Jak już wskazywano, ustawodawca nie przewidział możliwości wyrównania świadczenia osobom, które wystąpiły z wnioskiem o nie później, niż nabyły do niego prawo, jeżeli zwłoka spowodowana została brakiem staranności w prowadzeniu własnych spraw – o czym orzekł Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 15 stycznia 2013 r., III AUa 782/12. W przedmiotowej zaś sytuacji – w której świadczenie decyzją z dnia 11 grudnia 2014 r. i później decyzją z dnia 20 stycznia 2015 r. zostało wnioskodawczyni przyznane od dnia 20 listopada 2014 r. i zawieszona z powodu kontynuowania zatrudnienia – niewątpliwie niezbędne do podjęcia wypłaty emerytury było jej działanie i i udokumentowanie faktu rozwiązania stosunku pracy.

Nadto wskazać należy, iż wnioskodawczyni została poinformowana w decyzjach z dnia 11 listopada 2014 r. i 20 stycznia 2015 r., iż wypłata emerytury podlega zawieszeniu, a w celu podjęcia jej wypłaty należy przedłożyć w oddziale ZUS świadectwo pracy lub zaświadczenie o zakończeniu stosunku pracy. Skarżąca jednakże obowiązkowi temu uczyniła zadość dopiero w dniu 09 marca 2015 r. , toteż prawidłowo i zgodnie z art. 129 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS pozwany podjął wypłatę emerytury od 01.03.2015 r. To rzeczą ubezpieczonej było złożenie pozwanemu wszelkich dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnień – w tym do wypłaty świadczenia.

Dopiero od miesiąca złożenia dokumentu poświadczającego rozwiązanie stosunku pracy , pozwany miał podstawę do podjęcia wypłaty zawieszzonego dotychczas świadczenia.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny i prawny, Sąd Okręgowy na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w związku z przywołanymi wyżej przepisami, oddalił odwołanie ubezpieczonej jako niezasadne.

SSO Wiesława Szulczewska